

Pasics állapota rosszabbra fordult.

Belgrád, május 22. Pasics miniszterelnök már régebben beteg. Ma állapota hirtelen rosszabbra fordult. A belgrádi nép aggódik a miniszterelnök életéért.

Caillaux terve az amerikai adósság rendezéséről.

Páris, május 22. Az adósságrendező erről, melyet a francia kormány az Egyesült Államoknak legkésőbb 14 napon belül fog előterjeszteni, azt itt megjelenő amerikai lapok több részletet közölnek. Eszerint Caillaux az angol-amerikai rendezési tervhez hasonló egyezményt fog javasolni. Caillaux első sorban moratóriumot fog kérni, egyébként azonban minden érzelmi mozzanatot kikapcsolásával a problémát tisztán kereskedelmi szempontból fogja tárgyalni.

A Daily Mail értesítése szerint a francia kormány heyesnek tartaná, ha a rendezési terv megvitatása végett az amerikai adósságrendező-bizottság egy vagy több tagja hivatalos tárgyalások végett Párisba jönne el.

Törvényjavaslat az Országos Közegészségügyi Intézet felállításáról.

Budapest, május 22. A népjóléti és a munkügyi miniszter által a nemzetgyűlés mai ülésén benyújtott és az Országos Közegészségügyi Intézet felállításáról szóló törvény jelentős lépéssel viszi előre Magyarország közegészségügyének a fejlődését. Végre valóra válhat dr. Fodor Józsefnek már évtizedekkel ezelőtt felvetett terve, hogy létesítsék egy olyan intézményt, amely a tudomány legújabb vívmányait a gyakorlati közegészségügyi célok szolgálatába állítja. Az intézet felállítása csak a Rockefeller-alapítvány fejedelmi adozatosságával vált lehetővé, amely erre a célra egyszer mindenkorra 245.000 dollárt szavazott meg.

A törvényjavaslat tehát első szakaszával törvénybe iktatja Rockefellernek a magyar közegészségügy fejlesztése iránt tanúsított érdemeit.

Németországban az egyetemek fejlesztésére törekszenek.

Budapest, május 22. Sokan vannak náunk, akik a takarékoság jelszavával a szegedi és pécsi egyetem megszüntetését követelik és akik az egyetemeket olyan luxusnak tekintik, amelyet Magyarország csak nagyon korlátozott mértékben engedhet meg magának. Ezzel a sajtóságság fölfogással szemben az egész világon mindenütt azt a nézetet vallják, hogy a felsőoktatás, azaz a magasabbrendű kultúra nem luxus, hanem rendkívül fontos fegyver a nemzetek versenyében. Ezt bizonyítja az a tény, hogy az egyetemek leépítése helyett mindenütt az egyetemek fejlesztésére törekszenek.

Münster város a napokban nyitotta meg ünnepélyesen egyetemének orvosi fakultását. Münster városa és vele együtt egész Vesztfália évtizedek óta harcolt azért, hogy egyetemet tegyen. Amikor III. Frigyes Vilmos az egyetemet Münsterből Bonnba helyezte, Münsterben csak a teológiai fakultás maradt. Később megalapították a teológiai, filozófiai és kulturális akadémiát. Ehhez a század első éveiben a jogi fakultást csatolták, de 1906-ban már tanszéket állítottak az anatómiának és fiziológiának.

Ettől kezdve rendszeresen dolgoztak az orvosi fakultás kiépítésén. A klinikák számára Németország leg tudósabb orvosait nyerték meg és miután minden orvosi tanszéknek megvolt már a professzora, az orvosi fakultást ünnepélyesen megnyitották.

V. 28-án
kezdődik a
Csata.

Amundsen elindult az Északi-sarkra.

Stockholm, május 22. A „Dagens Mähet” jelenti Kingsbayból: A sarki repülőek tegnap délután 5 óra 15 perckor elindultak. Elsőnek Amundsen gépe szállt fel, amelyet Elsworth

gépe követett. A start után mindkét gép eltűnt a Mítra felhőktől. A start, jöhet mindkét gép súlyosan meg volt terhelve, kezdettől fogva simán ment végbe.

Tömeges merényletet terveztek Belgrádban.

Belgrád, május 22. Az a hír, hogy a vezető személyiségek és a középületek ellen Jugoszláviában is terveznek merényleteket, a közvéleményben élénk felháborítást kelt. Ugy tudják, hogy a belgrádi francia követ ebben az ügyben külön érdeklődött a külügyminisztériumban, ahol Markovics, Nincics külügyminiszter helyettese megerősítette, hogy a merénylet tervéről megdönthetetlen

okmányok vannak a kormány kezében. Ezekből az okmányokból kitűnik, hogy a merénylet szíjait Moszkvából és Bécsből erednek. Markovics kijelentette egyúttal, hogy kezd kétértelmű az osztrák kormány lejtársaságban és hogy utolsó erőfeszítésként fog a bécsi kormányhoz intézni a kommunista központ üzenetét miatt.

Beterjesztették a nyolcórás üléseket kívánó indítványt.

Rassay beszéde a választójogról.

Budapest, május 22. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Schöcsky Béla elnök.

Jelenti, hogy Dabasi Halász Móric és társa indítványt terjesztettek elő, amelyben az ülések idejének 8 órára való megállapítását kéri. Az indítvány felett a legközelebbi ülés végén fog a nemzetgyűlés határozni.

A napirenden lévő választójogi javaslatához Rassay Károly szólalt fel elsőnek. A javaslatot szemben főki-fogása az, hogy figyelmen kívül hagyta a fejlődés követelményét. Nem lehet itt összehasonlítást tenni az eddigi választójoggal, mert azt nagyon régen állapították meg.

Miná'unk a választójog gyakorlásának egyik főkérdése a négy, illetve a hat elemi elvégzésének az igazolása. Ennek az lesz a következménye, hogy több mint egymillió írni és olvasni tudó ember esik majd ki a választójogból, mert nem tudják igazolni az elemi iskola elvégzését.

Helytérít, hogy a földmunkások nagy részét kizárják a választójog gyakorlásából, holott ezek nem állanak a marxi elvek alapján. Feltételei a liberális lényegét és jelentőségét, aminek világalakító hatása csak a kereszténységgel hasonlítható össze.

Gréger Miklós közbeszól: A gazdasági liberális tönkretette az egész világot.

Rassay: A mostani gazdasági liberális nem vallja már azokat a nagy eszméket, amelyekkel a liberális utnak indult. Nem lehet a liberális

haladás gondolatának kizárólagos képviselőjét átengedni a szociáldemokratáknak.

Szilágyi Lajos: Ezt nem akarják megérteni.

Rassay. Lehet, hogy a liberális valójában kapcsolatokat fog keresni jobbra vagy balra, de ez veszélyt jelent az országra és a szabadelvűsökre is káros. A veszély ellen egyetlen védelem a liberális elvnek megvalósítása. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután Vass József népjóléti miniszter betérjesztette a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet felállításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslatot kiadják a pénzügyi és közigazgatási bizottságnak.

Majd folytatják a választójog vitáját. Zsirkov János szólal fel. A javaslatot, minthogy sem nem általános, sem nem titkos, nem fogadja el.

Az elnök ezután az ülést felfüggeszti. Szilágyi Lajos a szünet után beszédének elhalasztását kéri, amihez a Ház hozzájárul. Az elnök javaslatára kimondja a Ház, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartja a mai napirenddel.

Felolvassák az indítványkönyvet, amelybe Dénes István jegyezte be indítványt 1921. évi 40. t.-c. módosításáról, vagyis az ország pénzügyi és szociális bajainak megoldására vonatkozólag. Végül az interpellációs könyvet olvassák fel, amelyben Eöry-Szabó Dezső jegyezte be interpellációt, minthogy azonban azt írásba nem terjesztette elő, az interpellációt örlik. A ülés vége 2 óra előtt.

Lemondott a tápéi bíró.

Tápénak ismét szenzációja van. Kozma Mihály, a falu bírája lemondott évekig viselt tisztségéről. Lemondását fáradtságával és gyenge egészségi állapotával indokolta meg, de a sablonos indokolás mögött sokkal érdekesebb okok rejtőzhetnek, amelyekről annak idején megírt már egyetmást a Szeged.

A tápéi bíró lemondásának közvetlen oka az, hogy a falu teljesen elfordult választott vezetőjétől, aki nem tudott megbarátkozni népszerűtlenségének gondolatával és végül is elhatározta, hogy levonja a falu hangulatából a levonható egyetlen konzekvenciát és átengedi a bírói széket annak, aki utána következik. A tápéi bíróság ugyan már nem jár sorba, mint hogyan valamikor régen volt, de azért majd csak akad utóda Kozma Mihálynak.

A lemondott bíró akkor keseredett el először, amikor a csendőrökkel támadt személyes afférja egy éjszakai mulatozás befejező aktusa gyanánt. Az eset úgy történt, hogy összerúgalkozott a bíró néhány szabadnapos csendőrrel. Az indulat mindkét részről nagy volt, így hát öre mentek, puffogott az ököl és a lecsatolt derékszíj a tápéi éjszakai csendjében. Megjelent a telt színhelyén a csendőrrészt is és hiába tiltakozott a bíró ur, kikísérték a csendőrlaktanyába, ahonnan másnap sajnó testtel, kékre vált ábrázattal vánszorgott haza. Az indulatoskodó csendőroket néhány nap múlva elhelyezték Tápérol, de azért a lakosság többsége inkább

azokkal érzett, semmint a bíróval, aki napokig nyomta az ágyát és rakatta magára a borogatást.

A csendőrökkel való afférnak is volt előzménye és a bírónak a csendőrök iránt táplált antipátiája ebben az előzményben gyökerezik. Három tápéi embert a szegedi bíróság ponyválopás miatt a bíró ur tanuságtétele alapján hosszabb-rövidebb szabadságvesztésre ítélt. Az elítélt tápéiak kiszabadulásuk után szövetkeztek a bíró ellen és széleskörű nyomozást indítottak meg. Később följelentették a bírót, hogy a kérdéses ponyva az ő tanyáján rejtőzik. A csendőrök házkutatást is tartottak a tanyán és ott, a földbe áva meg is találták a ponyvát. A bíróság azonban nem tárgyalhatta ezt a bűnügyet, mert időközben a lopás ügye elévült, de a bíró személye ettől kezdve általános népszerűtlenségnek örvendezett Tápén.

Közbejött azután a kántorválasztás, amelynek eredményét megsemmisítette a váci püspök. Ez sem szolgált a bíró javára, aki végül is az egyellen kivétel útát találta — illetékes helyen írásban jelentette be tisztségéről való lemondását.

Tápén most bíróválasztásra készülődnek, amely minden bizonnyal izgalmas lesz, tekintettel a tápéi népség belpolitikás temperamentumára. m. l.

A Délmagyarország telefonszámai:
Szerkesztőség 13-33.
Kiadóhivatal és jegyiroda 306.
Nyomda 16-34.

Miért nem engedheti meg Franciaország Ausztria csatlakozását Németországhoz?

Páris, május 22. A Sans-Fil hosszabb cikkben fejtegeti, hogy Franciaország semmi körülmények közt sem engedheti meg Ausztria csatlakozását Németországhoz. Németország ezzel helyrehozná a versaillesi szerződés leg-súlyosabb kihatásait és területi veszteségeiért bőséges kárpótláshoz jutna egy tekintélyes tartomány annektálásával, lakosai számának meggyarapodásával, Bécs megszerzésével és különösen az a stratégiai előnnyel, melyet Közép-Európa szívében közvetlen Magyarország kapuinál a Duna mindkét partján elhelyezkedve élvezne, veszélyeztetve mindazokat az ifjú államokat, amelyek a volt osztrák-magyar monarchia rovására alakultak ki, vagy nőttek nagyra.

A román szenátus megszavazta a magánoktatásról szóló törvényjavaslatot

Bukarest, május 22. A szenátus megszavazta a magánoktatásról szóló törvényjavaslatot. Weisberger szenátor felolvasta a zsidó nemzeti szövetség menifesztumát és azt kérte, hogy a zsidó iskolákba fakultative vezessék be a héber nyelvet. Anghelescu miniszter kijelentette, hogy a módosításhoz nem járulhat hozzá, mert a héber nem élő nyelv. Schullerns szász szenátor kérte, hogy a kongregációs iskolákban ne tegyék kötelezővé a román tanítást. Anghelescu kijelenti, hogy nem engedheti meg, hogy itt az előadás nyelvét Budapest, vagy Berlin állapítsa meg. — Saciu balázsfalvi metropolita kérte, hogy a gör. kat. középiskolák továbbra is megtarthassák eddigi jellegüket. Anghelescu miniszter megígérte, hogy külön törvényjavaslatot fog a tárgyban betérjeszteni. Végül a javaslatot harmadik olvasásban is letárgyalák és 75 szavazattal négy ellen elfogadták.

Apponyi Albert a polyklinika elnöke. Budapestről jelentik: Tegnapi délelőtt tartotta meg a budapesti polyklinikai egyesület közgyűlését Szövetség utcai palotájának dísztermében. A közgyűlésen megjelent József királyi herceg, Augustus királyi hercegasszony és Zsófia királyi hercegasszony, valamint számos előkelőség. Apponyi elnöki megnyitójában vázolta a polyklinika válságos helyzetét. Utána dr. Vas Bernát egyetemi tanár terjesztette elő titkári jelentését, majd dr. Gross Emil egyetemi tanár ajánlatára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel gróf Apponyi Albertet választotta meg elnöknek és dr. Sztérenyi József bárót alelnöknek. A közgyűlés gróf Apponyi Albert zárószavaival ért véget.

Berzeviczy Albert római előadása Jókairól. Rómából jelentik: Tegnapi délelőtt tartotta meg előadását Berzeviczy Albert Jókairól. Az egyetem nagytermét ebből az alkalomból zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség. Az előadást Casati volt köztisztviselő miniszter, Del Vecchio prorektor és Federzoni belügyminiszter üdvözlőlék rendkívül meleg szavakban. A felolvasást a közönség igen nagy tetszéssel fogadta és Berzeviczy Albertet lelkesedéssel ünnepelte. A tapasztalt kiejtő Bettininek is, aki Jókai apró elbeszéléseiből olvasott fel. Ill. említjük meg, hogy Mussolini miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Berzeviczy Albertet.

Munkásoknak, tisztviselőknek

12.000,
mindenki másnak 15.000 K
a havidíj a

DÉLMAGYARORSZÁG

kölcsönkönyvtárban

Dugonics-tér II. Telefon: 306.

OVADÉK NINCSEN!